

2011. január 22. - **Történelmük kritikus újragondolására kényszeríti az EU-tagság az új tagállamokat** – írta szombati számában a Die Presse című osztrák lap. A mértékadó konzervatív napilap tudósítója utal az Európai Tanács brüsszeli épülete előtt található kultúrtörténeti szőnyeg miatti tiltakozásokra.

„Ha valóban provokálni akartak volna, a debreceni, azaz az 1849-ben a debreceni országgyűlésen elfogadott függetlenségi nyilatkozattal és a Habsburg-ház trónfosztásával kikiáltott köztársaság térképét tették volna ide” – mondta az üggyről a lapnak egy diplomata, akiről csak annyit közöl a lap, hogy nem magyar. „Ez itt nem Nagy-Magyarország, ez az akkori Habsburg-monarchia térképe” – tette hozzá a nyilatkozó.

„Ha problémát akarnak találni az emberek, mindig találnak” – mondta Polner Gergely, a brüsszeli magyar EU-követség szóvivője. A magyar történelem egyik legbüszkébb pillanata volt, amikor két birodalom ellen kelt fel – mondta.

Nem állt szándékában a magyar kormánynak a nagy-magyar fantáziákra utalni – tette hozzá a tudósítás szerint. „A gond csak az – fűzte hozzá a tudósító -, hogy éppen ezt teszi a kormány újra és újra, amikor állampolgárságot kínál fel a határon túli magyaroknak vagy a trianoni szerződésről való megemlékezést államüggévé teszi”.

A szőnyeg körüli izgatottság rávilágít a kelet-európai társadalmaknak történelmük feldolgozásával kapcsolatos problémáira két évtizeddel a kommunizmus bukása után – írta a Die Presse.

A hiányos ismeretek – Nyugat-Európában is – és hosszú időn át elnyomott nacionalista reflexek együtt egy politikai visszaélésre alkalmas keveréket alkotnak. Orbán Viktor „tüzes” fellépése az Európai Parlamentben rávilágított erre.

Médiapolitikája elleni kritikát a miniszterelnök arra használta fel, hogy népe védelmezőjeként stilizálja magát – írta a lap.

Másutt is könnyen személyesnek veszik a tartalmi bírálatokat Európa keleti felében – vélekedett a Presse, rámutatva, hogy Romániában sokasodnak a frankofónia szervezetéből való kilépést szorgalmazó hangok, miután Franciaország blokkolja Románia csatlakozását a schengeni térséghez.

Az európai uniós tagság az elé a feladat elé állította a térség országait, hogy kritikusan elgondolkodjanak saját történelmükön – mondta a lapnak 2009-ben Timothy Snyder, a Yale Egyetem professzora.

„A történelem, amelyet 2004-ig a kelet-európaiak a világnak elbeszéltek, idegen hatalmak által elpusztított liberális demokráciákról szólt. Következésképpen a nácik és a kommunisták nélkül minden rendben lett volna. Most azonban az EU-ban vannak és többé már nem kell politikailag korrektül elbeszélniük a történelmüket” – idézte az osztrák lap a Yale professzorát.

Már hagyománnyá nőtt ki magát a szokás, miszerint az EU soros elnöki tisztét ellátó ország feladata, hogy feldíszítse a Tanács Justus Lipsius reneszánsz gondolkodóról elnevezett épületét, ahol az EU-tagállamok kormányait képviselő Tanács üléseit szokták tartani.

Ezen okból kifolyólag mintegy 202 négyzetméteres kultúrtörténeti szőnyeget terítettek le a brüsszeli székházában a magyar EU elnökség idejére. Azonban ellenséges reakciókra senki nem számított.

A szőnyeg „alapjában véve” a magyar történelem és kultúra szimbólumait ábrázolja, királyokat, műtárgyakat, enciklopédia-szócikket és térképeket, köztük egyet az 1848-as „népek tavaszáról”.

Hajdú Márton, a magyar elnökség egyik brüsszeli szóvivője már az első negatív kritikák hallatán cáfolta, hogy a szőnyeg bármilyen kapcsolatban lenne a jelenlegi politikával.

„A szőnyeg lényegében kulturális, történelmi és tudományos jelképek és képek sora Magyarországról ..., a térkép pedig 1848-ban mutatja Magyarországot, abban az évben, amikor ... forradalmak zajlottak Európa-szerte” – idézte őt a hírlevél.

A pozsonyi Új Szó megvédi a szőnyeget

Nevetségesek és egyben elszomorítóak azok a reakciók, amelyek az Európa Parlament folyosóján leterített, magyar uniós elnökséget szimbolizáló szőnyeg mintázatát támadják – írta a Szőnyegporolók című jegyzetében a pozsonyi Új Szó című lap nemrégiben.

Az újság szerint akik azt hiszik, hogy a szőnyegen helyet kapott 1848-as térkép „Magyarország lappangó területi igényeit kívánja kifejezni, vagy hogy az egykor a Monarchiához tartozó nemzeteknek kíván átvitt értelemben üzeni, azok tévednek”.

„Ha valamikor, akkor abban az évben a magyarok példát mutattak Európának. Amellett, hogy megszabadultak a császári befolyástól, felzárkóztak a korabeli fejlődés irányvonalához, s ha csak közvetve is, de hozzájárultak Európa későbbi demokratizálódásához. Elsősorban ezt jelképezi az Európa Parlament folyosóján elhelyezett szőnyeg, és nem azt, hogy a magyarok emlékeztetik a környező népeket: lesz ez még így se, ahogy most van” – írja a szerző.

Veres István szerint bizonyos szlovák és román nacionalista politikusok prédikációja egyáltalán nem meglepő, annál figyelemreméltóbb, hogy a Mikulás Dzurinda vezette szlovák külügyminisztérium is „elszólta magát”, azzal a nyilatkozattal, hogy Nagy-Magyarország térképe a történelemkönyvekbe való, nem pedig az Európa Parlamentbe.

„A magyar forradalom létjogosultságára hivatkozva nem magyarázhatták volna meg a szlovák közvélemény előtt a szőnyeget, a szlovák nemzetébresztők (meg a románok, a szerbek, a horvátok) ugyanis akkor a császáriak oldalán harcoltak. Legjobb lett volna, ha Dzurindának nem kommentálják az ügyet, így viszont legalább mindenki számára nyilvánvaló, kinél van a piros hetes meg a zöld alsó” – mutat rá a szerző.